

ELŐTERJESZTÉS
Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testületének
2008. november 27-i ülésére

Tárgy: A 2009. évi költségvetési koncepció meghatározása

Tisztelt Képviselő-testület!

Nyergesújfalu város 2009. évi költségvetési koncepciójának meghatározásához a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat állt rendelkezésünkre. A koncepció elkészítését megelőzte a Polgármesteri Hivatal egyes szakterületeinek vezetőivel, szakembereivel folytatott megbeszélés.

BEVÉTELEK

A Kormányzat gazdaságpolitikája

2008. első félévében a magyar gazdaságban élénkülés volt megfigyelhető, átlagosan 1,9 %-os gazdasági növekedés valósult meg. Ugyanakkor a nemzetközi konjunktúra 2008. második negyedétől egyértelműen kedvezőtlenebbé vált. Az amerikai jelzálogpiacról kiinduló pénzügyi turbulenciák hatására az euró-zóna makrogazdasági adatai a növekedés lassulását és a gazdasági folyamatok tartós gyengeségét jelzik. 2008. október elejétől a válság egyre erőteljesebben jelentkezik, hatása már a világgazdaság egészének növekedését is negatívan érinti. Mivel a magyar gazdaság nem tud függetlenedni a nemzetközi folyamatoktól, így a vártnál jóval erőteljesebb a lassulás. 2007-ben az éves átlagos infláció 8 % volt, ezt követően a fogyasztói árak emelkedése lassult és 2008-ban az éves átlagos infláció üteme már csak 6,4 % körül lesz. 2009-ben az infláció további mérséklődésére lehet számítani.

A magyar gazdaságban tapasztalható problémák miatt az önkormányzati gazdálkodás, tervezés pillérei is bizonytalanabbá válnak. A sajtóban olvasható és hallható, szinte naponta változó információk miatt a korábbi évekhez képest még nagyobb a bizonytalanság a koncepció kialakíthatóságát illetően. A nehezen vagy nem prognosztizálható események miatt e koncepcióban sok a bizonytalansági tényező.

Helyi önkormányzatok támogatása

Az önkormányzati forrásszabályozásban alapvető változás nem következik be, hiszen az önkormányzati rendszerben nincs elmozdulás.

A helyi önkormányzatok **állami támogatását** a központi költségvetési kapcsolatokból származó források – az állami hozzájárulások és támogatások, valamint az átengedett személyi jövedelemadó - együttesen határozzák meg. **Országos szinten** a helyi önkormányzatok 2009. évi központi költségvetési kapcsolatokból származó forrásainak növekménye 1,9 %.

A központi költségvetési kapcsolatokból származó forrásokon belül az **átengedett személyi jövedelemadó** 2009-re, országos tekintetben **14,7 %-kal** nő a 2008. évi központi költségvetési előirányzathoz viszonyítva. A 2007. évi adóbevallások lakóhely szerint kimutatott személyi jövedelemadójából változatlanul, az elmúlt évekhez hasonlóan 40 % illeti meg együttesen a helyi önkormányzatokat, 32 % normatívan elosztva és 8 % lakhelyen hagyva.

Az önkormányzatunkat megillető 2009. évi lakhelyen maradó személyi jövedelemadó 132 732 ezer forint (a 2008. évi összeg 95 514 ezer forint).

A **jövedelemkülönség mérséklési** támogatás alapelve és mechanizmusa változatlan marad. Az iparüzési adóerőképeség alapja továbbra is az adóelőleget meghatározó adóalap, melynek számítási módja –a 2008. évi tapasztalatok alapján – további finomításra kerül.

Főbb ágazatok szabályozási sajátosságai

Közoktatás

A közoktatási célú hozzájárulásoknál, támogatásoknál az *előirányzat csökkenés* alapvetően:

- a 2008 évi bérpolitikai intézkedés – központosított előirányzatként kezelt- összegének normatívákba való beépítésével,
- a 13. havi juttatás jövő évi elmaradásával,
- a Kormány „Új Tudás – Műveltség Mindenkinék” programjához kapcsolódó új feladatok forrásigényével

függ össze.

Folytatódik a szociális rászorultság-alapú *ingyenes étkeztetés kiterjesztése*. 2009. január 1-jétől – az óvodák és az általános iskolák 1-5. évfolyamai mellett – a 6. évfolyamos rendszeres gyermekvédelmi ellátásban részesülők is ingyenesen vehetik igénybe az intézményi étkeztetést (önkormányzatunknál 5 – 6 fő ingyenes étkeztetését jelenti a 6. évfolyam bevonása).

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. Törvényt módosító 2008. évi törvény 33. §-ának előírása rendelkezett arról, hogy az intézményi étkeztetésben a kedvezményezett rész után 2008. december 31. napjáig nem kell az ÁFA-t megfizetni. 2009. január 1-jétől azonban már a kedvezményes étkezők után is kell ÁFA-t fizetni, mivel az élelmezéssel összefüggő beszerzések ÁFA-ja továbbra is levonható.

További változás a normatív hozzájárulások rendszerében 2009. szeptember 1-jétől:

Az óvoda mellé új intézmény-típusként felzárkózik az *egységes óvoda-bölcsőde*, amelybe a 2. életévüket betöltött gyermekek is felvehetők. Egységes óvoda-bölcsőde akkor hozható létre, ha a településen élő állandó lakóhellyel rendelkezők száma öt év átlagában nem haladja meg az ezeröttszáz főt, és a gyermekek száma nem teszi lehetővé az óvodai csoport, illetve a bölcsődei csoport külön-külön történő létrehozását, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. Önkormányzatunk a jogszabályban meghatározott feltételrendszer szerint nem hozhat létre ilyen intézménytípust.

Már több éve foglalkozunk *bölcsőde* létrehozásának gondolatával. Pályázatot nyújtottunk be a Bóbita Óvodához integrált bölcsőde kialakítására. A pályázatban vállalt önrész 3 265 ezer forint. Az Óvodához integrált 2 bölcsődei csoport működéséhez 5 hónapra számolva 1 300 ezer forint forrást kell a normatíván felül biztosítanunk.

A kiegészítő hozzájárulásokat érintő változások:

- A kedvezményes óvodai, iskolai étkeztetés normatívája 10 ezer forint/fő fajlagos összeggel emelkedik a korábban részletezett ÁFA törvénymódosítással összefüggésben. Továbbá itt jelenik meg a kedvezményezettek körének felmenő rendszerű kiterjesztéséhez kapcsolódó kiegészítés a 6. évfolyamos gyermekvédelmi kedvezményben részesülő általános iskolai tanulók ingyenes étkeztetésének biztosításához. A normatíva itt is növekszik 4 ezer forint/fő összeggel.
- A tanulók tankönyvellátásának támogatása jogcímű hozzájáruláshoz új kiegészítő – megengedő – szabály kapcsolódik. Eszerint az iskolai tankönyvvásárláshoz nyújtott fenntartói támogatásból az iskolai könyvtár részére is beszerezhető tankönyv, digitális anyag, oktatási program.

A közoktatási célú kötött normatív támogatások körében nem történik alapvető változás, csak pontosodik a pedagógus szakvizsga, továbbképzés és felkészülés támogatása.

A közoktatási célú központosított előirányzatok főösszege az „Új Tudás – Műveltség Mindenkinék” programból adódó új feladatok kihatásaival növekszik.

Szociális és gyermekvédelmi ellátás

A szociális és gyermekjóléti feladatok ellátásához 2009-ben az előző évvel lényegében azonos szintű költségvetési hozzájárulással és támogatással számolhatnak az önkormányzatok.

Pénzbeli és természetbeni juttatások

A szociális ágazat súlyponti feladata 2009-ben az új *közfoglalkoztatási program* beindítása, a *segélyezési rendszer átalakítása*, amelyhez igazodóan alakult ki a finanszírozás több szempontból is új struktúrája.

A program fő célja a rendszeres szociális segélyen lévő, tartósan munkanélküliek munkára ösztönzése, foglalkoztathatóságuk javítása, a számukra felajánlott munkalehetőségek számának bővítése. A segélyen lévők közül a munkára képes személyek a jövőben segély helyett munkabérből szerezzék meg a megélhetéshez szükséges jövedelmet, és az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 35 évnél fiatalabbak fejezzék be a 8 osztályt. A program részletes szabályait a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló, valamint a foglalkoztatási tárgyú törvényeknek a módosítása tartalmazza majd, amelyet a költségvetési törvényjavaslattal párhuzamosan tárgyal az Országgyűlés.

A program lényege:

A jelenleg segélyezett népesség egy része – korából, egészségi állapotából, sajátos egyéni élethelyzetéből adódóan – nem tud munkát vállalni. Ők továbbra is jogosultak lesznek a rendszeres szociális segélyre, melynek összege változatlan. A rendszeres szociális segélyezettek közül a munkára képesek az állami foglalkoztatási szolgálattal álláskeresési megállapodást kötnek, és ennek alapján közfoglalkoztatásban és/vagy képzésben kell részt venniük. Városunkban 5 fő részesül rendszeres szociális segélyben.

A közfoglalkoztatás keretében a helyi önkormányzatok feladata a közcélú foglalkoztatás megszervezése. A települési önkormányzat évente január 31-ig közfoglalkoztatási tervet készít az állami foglalkoztatási szolgálattal egyeztetve.

Mindezzel összefüggésben megváltozik a települési önkormányzatok által szervezett közcélú foglalkoztatás finanszírozása. Míg eddig az önkormányzatok a szociális mutatóik alapján és a tényleges felhasználás figyelembevételével meghatározott keretből gazdálkodva, a közfoglalkoztatás napjaira 3 900 forinttal kalkulálhattak, 2009-től a leendő közfoglalkoztatás törvény szerint ténylegesen kifizetett költségeik 95 %-át igényelhetik vissza a költségvetésből

Az önkormányzatoknak a *közfoglalkoztatás megszervezésében* való érdekeltységét a központi költségvetés és az önkormányzati források közötti, egyes ellátásokhoz meghatározott finanszírozási arány biztosítja. Az arányok úgy lettek kialakítva, hogy egyértelmű üzenetet hordozzanak az önkormányzatok számára, hogy a saját költségvetésükből

- a közcélú munka szervezése esetén kell a legkevesebb hozzájárulást biztosítaniuk,
- a segély-típusú ellátások közül, amelyek önkormányzati hatáskörben dőlnek el, azokhoz legmagasabb a saját erő szüksége és a legalacsonyabb a központi költségvetésből közvetlenül igényelhető rész.

A települési önkormányzatok *segélyezési feladataihoz* kapcsolódó, évek óta szokásos „két csatornás” finanszírozási rendszer továbbra is fennmarad: a költségvetés a pénzbeli és természetbeni szociális és gyermekjóléti ellátásokhoz, valamint a közfoglalkoztatáshoz normatív hozzájárulást, valamint kötött támogatást biztosít.

A *gyermekszegénység elleni program* keretében az adófizetők által felajánlott személyi jövedelemadó 1 %-val 2009-ben az előző évi kétszeresére bővül a *rászoruló gyermekek nyári étkeztetésének* megszervezéséhez kapcsolódó központosított előirányzat összege, lehetővé téve, hogy az étkeztetés időtartama két hónapra növekedjen.

Szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások

A helyi önkormányzatok szociális és gyermekvédelmi szolgáltatási feladataihoz 2009. évben biztosítandó normatív hozzájárulás és támogatás előirányzataiba beépül a 2008. évi bérintézkedések hatása, valamint figyelembevételre kerül a 2009. évi 13. havi bér elmaradása.

Egyéb ágazati feladatok

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a **közművelődésről** szóló 1997. évi CXL. törvény rendelkezéseinek megfelelően kerülnek megállapításra a helyi közművelődési hozzájárulások, valamint a központosított előirányzatok között az érdekeltségnövelő támogatás. A kulturális feladatok ellátását szolgáló előirányzatot növeli a 2008. évi bérpolitikai intézkedés keretében megvalósult 5 %-os béremelés 2009. évi hatása. Csökkentő tényező a közszférát érintő 13. havi juttatás elmaradása.

Szerkezetében változatlan a normatív, kötött felhasználású támogatások körében a **helyi önkormányzati tűzoltóságok támogatása**. Ez szolgál a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságokról szóló 1996. évi XXXI. Törvényben előírt követelmények teljesítéséhez.

A tűzvédelmi feladatokra szolgáló 2008. évi előirányzatot növeli a 2008. évi bérpolitikai intézkedések hatása, viszont csökkenti a 13. havi juttatás elmaradása.

2009-re – 3 évi folyamatos fejlesztéssel – válik teljessé a tűzoltók heti 48 órás szolgálatteljesítési idejének feltétele. Ennek érdekében a törvényjavaslat növeli az eddig ennek érdekében bevezetésére szolgáló központosított előirányzat belső átcsoportosításával a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok normatív rendszerét.

A **globális** – a helyi önkormányzatok működését általánosságban segítő - **normatív állami hozzájárulások** szerkezete a 2008. évi finanszírozási konstrukciót követi.

A többcélú kistérségi társulások támogatása

2009. évben is folytatódik a többcélú kistérségi társulások ösztönzése. A 2008. évi szabályozáshoz képest a változások elsősorban a többcélú kistérségi társulások közvetlen feladatellátásának és a valós együttműködések ösztönzését szolgálják. Mind a fajlagos összegek, mind az előirányzatok a 13. havi juttatás elmaradása figyelembevételével véglegeződtek.

Az Esztergom és Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulás Társulási Tanácsának ülésén felvetődött a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásról szóló 2004. évi CVII. Törvény alapján a belső ellenőrzés kistérségi szinten történő megszervezése. A kistérségi belső ellenőrzési feladatellátás esetleges megszervezéséhez a szükséges adatszolgáltatást biztosítottuk. A javaslatom ezzel kapcsolatban az, hogy a belső ellenőrzési feladatellátásánál a gazdaságosabb megoldás mellett döntsünk és csak abban az esetben támogassuk a kistérségi ellátást, ha az a jelenlegi megoldáshoz képest alacsonyabb költséget jelent.

A helyi önkormányzatok fejlesztési célú állami támogatásai

A 2008. évhez képest új elem, hogy a helyi önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatása, illetve a vis maior feladatok 2009-ben külön címként jelenik meg. A változás oka, hogy a fejlesztési feladatok támogatására programszerű, míg a vis maior keret ettől eltérő szabályok mentén – előre nem látható feladatokra – kerül felhasználásra (pályázatok).

Ennek megfelelően a költségvetési törvényjavaslat a regionális fejlesztési tanácsok döntési hatáskörébe utalja az alábbi előirányzatokat:

- a helyi önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatása,
- vis maior feladatok.

A regionális fejlesztési tanácsok döntési hatáskörébe utalt előirányzatok közül a települési önkormányzati szilárd burkolatú belterületi közutak burkolat felújításának támogatása 2009-től tisztán hazai finanszírozású regionális területfejlesztési programok megvalósítását szolgálják. A hazai decentralizált támogatásoknál a projektfinanszírozás helyett a programfinanszírozásra való áttérést a források hatékonyabb felhasználása és az uniós támogatásokkal való összhang teszi szükségessé. Bevezetését OGY határozat írja elő. Az OGY határozat célja, hogy ennek keretében a Kormány és a regionális tanácsok több évre szóló megállapodást kössenek a régiók által megvalósítandó fejlesztésekről és ezek forrásairól.

Központosított előirányzatok

A központosított előirányzatokon belül a *települési és területi kisebbségi önkormányzatok* működésének támogatását 2009. évben az előző évvel azonos összeg biztosítja. A kisebbségi önkormányzatok a feladatarányos – differenciált – támogatáshoz külön kormányrendeletben meghatározott feltételrendszer és elszámolási rend szerint jutnak hozzá.

A *helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások* támogatása alacsonyabb, mivel az elmúlt években a jelentős szerkezeti átalakulások már megtörténtek.

Átengedett és megosztott bevételek

Az önkormányzatokat a **személyi jövedelemadó** közvetlenül, illetve normatíván is megilleti.

A **gépjárműadó**ról szóló törvény értelmében 2007. január 1-jétől a személygépkocsik és motorkerékpárok adóalapja a motor kW-ban kifejezett teljesítménye.

2008. évben városunkban a kivetési lista alapján várhatóan befolyó bevétel 57 000 ezer forint. 2009. évre ismételen nem áll módunkban az adóbevétel pontos meghatározása, mivel lesznek olyan gépjárművek, amelyek január 1-jével alacsonyabb adóztatási kategóriába kerülnek a gépjármű kora miatt.

Támogatásértékű bevételek

Támogatásértékű működési bevételek

Támogatásértékű működési bevételeken belül az alábbi forrásokkal számolhatunk:

- A **Rendelőintézet finanszírozásához** a járó-beteg szakellátás és ügyeleti ellátáshoz az OEP biztosít támogatásértékű működési bevételt. A meglévő ellátásokon túl (fizioterápia, védőnők, orvosi ügyelet, háziorvosi szolgálat) új ellátási forma bevezetését 2009-re nem tervezzük. A gyermekorvos - jelzése szerint - 2009-ben a jelenleg közalkalmazottként végzett feladatellátását vállalkozó orvosként kívánja folytatni.

Az Esztergom és Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulás döntésének megfelelően az egy központú háziorvosi *ügyeleti szolgálatnak* esztergomi telephelyen kellene működnie. Jelenleg sem tudjuk pontosan megmondani, hogy mikor várható az egy központú ügyeleti ellátás indulása. 2009. évre az ügyeleti feladatellátás esztergomi központtal történő működtetésére közbeszerzési eljárás kiírása van folyamatban. A Többcélú Kistérségi Társulás egy újra sikertelen közbeszerzési eljárását követően el kell döntenünk, hogy az ügyeleti feladatellátásra a négy település írjon-e ki önálló közbeszerzési eljárást.

- A **Pedagógiai Szakszolgálat** által ellátott feladatokhoz a társönkormányzatoktól számíthatunk támogatásértékű bevételekre. A Pedagógiai Szakszolgálat működése 2006.évtől kezdődően intézményirányító társulásként a többcélú kistérségi társulás keretében folytatódik. A **többcélú kistérségi társulás** a feladat ellátásához a költségvetési törvény 8. számú melléklete szerint normatív, kötött felhasználású állami támogatás igénylésére jogosult (ellátotti gyermeklétszám arányos normatív, kötött állami hozzájárulás).

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat a 2009. évben nem biztosítja a működési célú pénzeszközt a feladat ellátásához, így ezt a települési önkormányzatoknak és a többcélú kistérségi társulásnak többletkiadás felvállalásával kell megoldania. Az ellátotti létszám alapján - az elmúlt 15 év állandónak tekinthető arányait figyelembe véve – Nyergesújfalu hozzájárulása a fennmaradó összeg 50 %-a, ez az idei költségvetés alapján számolva 4.369.678 forint.

Az Intézményirányító Társulás Társulási ülése már döntött arról, hogy minden önkormányzat vállalja a Megyei Önkormányzat finanszírozásból való kilépésének következtében jelentkező többletköltséget. Kezdeményeztük Tát és Mogyorósbánya önkormányzatai irányába a társuláshoz történő csatlakozás feltételeinek vizsgálatát.

- A 2006-ban létrejött **Nyergesújfalu - Bajót Intézményfenntartó Társulás** részére az Esztergom és Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulástól az általános iskola feladatellátására vehetünk át pénzeszközt (bejáró tanulók alapján járó támogatás, tagintézményi támogatás, iskolabussszal utaztatott tanulók alapján járó támogatás). Bajót Község Önkormányzata az általános iskolai feladatellátáshoz biztosítja a társulási megállapodás szerinti összeget, arányt.
- A 2007-ben módosított társulási megállapodást alapul véve a **Nyergesújfalu - Bajót Intézményfenntartó Társulás** részére az Esztergom és Nyergesújfalu Többcélú Kistérségi Társulástól az óvodai feladatellátására is vehetünk át támogatásértékű működési bevételt (bejáró gyermekek alapján járó támogatás, tagintézményi támogatás). Bajót Község Önkormányzata az óvodai neveléshez biztosítja a társulási megállapodás szerinti összeget.

Nyergesújfalu és Bajót önkormányzati pénzügyi bizottságai tárgyalni fogják a közös óvodai és általános iskolai feladatellátás pénzügyi feltételrendszerét. A bizottságok előterjesztései alapján társulási megállapodás módosítása vetődhet fel.

Támogatásértékű felhalmozási bevétel

- A „**Nyergesújfalu-Bajót kerékpárút**” projekt megvalósításához elnyert támogatás teljes összege 2009-ben fog jelentkezni, mivel maga a beruházás is ekkor realizálódik. A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium felhatalmazásából a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ a támogatás folyósítója.
- Az Új Magyarország Fejlesztési Terv Közép-Dunántúli Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „**Nyergesújfalu, Jókai Mór utca komplex rehabilitációja**” című pályázatunk támogatása **100 053 ezer forint**.
- A „**Nyergesújfalu-Bajót kerékpárút**” projekt megvalósításához a szerződés szerint Bajót Önkormányzata az öt terhelő részt bocsátja Önkormányzatunk, mint gesztor önkormányzat rendelkezésére.

Intézményi működési bevétel

Az intézményi működési bevételen belül szerepeltetjük a Polgármesteri Hivatal és a részben önállóan gazdálkodó intézmények működési bevételeit.

Koncepciónk elkészítésében azt az elvet követtük, hogy az állampolgárokat és a vállalkozásokat nem kívánjuk díjmeléssel terhelni. Az önkormányzati tulajdonú helyiségek *bérleti díjainál* és a *közterület-használati díjaknál* ezért emeléssel nem számoltunk. Jelentősebb bérleti díj kiesésre a KOMTEM Kft-vel kötött megállapodásunk felmondása miatt számíthatunk.

A *vállalkozó orvosok* által fizetendő működési költségtérítés esetén továbbra is elvárás, hogy a rendelőjükre vonatkozó teljes, felmerülő költséget megtérítsék. A helyiségek költségtérítésének megállapításán a tényleges költségfelmerülés ismerete alapján változtatunk.

Kamatbevételeként, befektetési jegy árfolyamnyereségeként az átmenetileg szabad pénzeszközeink után elszámolásra kerülő összeggel számolunk az előző évekhez hasonlóan.

A *lakások és helyiségek bérletére* vonatkozó rendelet-tervezet szintén nem tartalmaz emelést. Az önkormányzatnak a lakbérbevételből kell megoldania a tulajdonában lévő lakások fenntartását, mely tartalmazza a társasházakban levő lakások közös költségeit, az üzemeltetés, karbantartás és kisebb felújítások költségeit. A lakbér összegét a bevételek és kiadások szinten tartása érdekében a Képviselő-testület évente felülvizsgálja. A jelenlegi lakbér 2008. január 1-től hatályos. A bérlők 70-80 %-a hátrányos szociális helyzetű, a lakbérhátralék összege – a csökkentésére tett intézkedések ellenére – folyamatosan emelkedik. Az összes lakbérhátralék jelenleg 3 038 ezer forint, a szociális lakbérbevétel hátraléka 508 ezer forint. Az önkormányzati lakások után fizetett lakbér elkülönítésére szolgáló bankszámlán 2008. október végén 1 830 ezer forint áll rendelkezésre, a bankszámláról lekötött pénz 6 166 ezer forint. A szociális bérlakások után fizetett lakbér elkülönítésére szolgáló bankszámla október végi egyenlege 371 ezer forint, erről lekötött pénzeszköz 4 657 ezer forint.

Az önkormányzat sajátos működési bevétele

Helyi adóbevételek

A helyi adóbevételek 2009. évi koncepcióban történő megjelenítése során is azt az elvet követtük, hogy az előző évhez képest nagyobb adóteher a vállalkozásokat és a magánszemélyeket ne terhelje, így a helyi adórendeletünk módosítását nem javaslom.

Az **iparüzési adó** legmagasabb mértéke a helyi adókról szóló többször módosított 1990. évi C. törvény alapján 2 %. A legjelentősebb adót fizető adóalanyainktól kért adatszolgáltatásra – mely alapján a 2009. évi adóerőképesség is meghatározásra került - alapoztuk számításainkat, valamint a 2008. évi adókimutatásainkból indultunk ki a bevétel tervezése során. A várható bevétel összege **410 695 ezer forint**. (2008. I-X. hónap alatt a tényleges iparüzési adóbevétel 371 561 ezer forint).

Az **épitményadó** esetében a törvényi felső határ 900.- Ft/ m² (a KSH által közzétett adatok alapján a fogyasztói árszínvonal-változás miatt a törvényi felső határ: 1 169,9 Ft/ m²). Nyergesújfalun a hatályban lévő rendeletünk szerint 600.- Ft/m² alapján kötelesek az adóalanyok az adót megfizetni. A Képviselő-testület az adó mértékét utoljára 2005. évben emelte fel 550 Ft/ m²-ről 600 Ft/ m²-re.

Épitményadó bevételünk 2008. I-X. hónap alatt 139 641 ezer forint. 230 152 m² adóalappal számolva a 2009. évi várható bevételünk 138 091 ezer forint.

A **luxusadó**ból 2008. évben az önkormányzatunknak nem keletkezett bevétele és a rendelkezésünkre álló adatok alapján 2009. évben sem várható ilyen címen adóbevétel.

A **magánszemélyek által fizetendő kommunális adó** mértéke 2008. évben **3 200.-Ft/év** adótárgyanként. 2005-ben volt utoljára adómérték emelés, amikor 3 000.- Ft/év/adótárgyról 3 200.-Ft/évről emelte a Testület a magánszemélyek kommunális adóját.

A magánszemélyek kommunális adójának törvény szerinti felső határa adótárgyanként és lakásbérleti jogonként legfeljebb 12 000.- forint/év (a KSH által közzétett adatok alapján a fogyasztói árszínvonal-változás miatt a törvényi felső határ 15 599 Ft/év/adótárgy).

A kommunális adóból 2009-ben, 2 867 db adótárgyat figyelembe véve 9 174 ezer forint bevételünk származhat.

A Képviselő-testület 18/2004.(XI.2.) számú rendeletével bevezette a **talajterhelési díjat**. A rendelet 2005. január 01-én lépett hatályba. A talajterhelési díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá és helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezést –ide értve az egyedi zárt szennyvíztározót is- alkalmaz. A talajterhelési díj adótárgyainak száma 2008. évben 59 (magán és közület). 2008.I-X. hónap alatt befolyt bevétel 648.- ezer forint. A jogszabályban meghatározott számítások alapján 2008-ben **777 ezer forint** bevételre számíthatunk, mivel a megállapított talajterhelési díj 90 %-át kell megfizetniük a kibocsátóknak (A talajterhelési díjnak 2010. évben 100 %-a a jogszabály alapján meghatározott fizetendő díj).

Felhalmozási és tőke jellegű bevételek

A **lakásértékesítés**ből származó bevételünk várhatóan **1 131 ezer forint** a jelenlegi lakástörlesztéseket, a 2008. évi előírásokat alapul véve. Az értékesítési szerződések szerint a törlesztések jelentős részénél (80 %-nál) 2007. év az utolsó év, - ezért alacsonyabb a korábbi évekhez képest a törlesztés összege.

Folytatódnia kell az önkormányzati tulajdonban lévő és értékesíthető ingatlanok értékesítésének. Feladatunk elsősorban az Ipari Parkban még tulajdonunkban lévő területek értékesítése. Bevételt eredményezhet a külterületen elszórtan, helyenként kisebb tömbökben található önkormányzati tulajdonú mezőgazdasági területek hasznosítása (ezek értékesítésének módját is meg kell találni).

2009. évben várható felhalmozási bevételeink a következő tételekből származhatnak:

- Ipari Park területéből értékesítés,
- Nyergesújfalui Ingatlanfejlesztő Kft. végelszámolását és a vagyonátadását követően a beépítésre alkalmas terület és társasházban lévő lakás értékesítése a Testület döntését követően,

- Önkormányzati földterületek, forgalomképes ingatlanok értékesítése, hasznosítása (Jókai utcai két ingatlan, Rózsa dombi ingatlan, Plus Áruház melletti terület, Hullám utca – Lábatlan Város közigazgatási határa közötti terület, Óvoda utca – Rábl-patak közötti terület értékesítése),
- 31 db családi házas, építési telkek értékesítése.

Pénzmaradvány

Pénzmaradványt a koncepciónkban nem szerepeltetünk. A 2008. XII. havi likviditásunkat és év végi záró pénzkészletünket nagymértékben befolyásolja a kintlévőségeink realizálása, valamint az iparüzési adófeltöltési kötelezettségből származó bevételek jóváírása.

Hitel

A 2009. évi költségvetés koncepciójában azt az elvárást tűzzük ki, hogy az éves működési és felhalmozási kiadásaink úgy valósuljanak meg, hogy hitel igénybevételére ne kerüljön sor.

KIADÁSOK

A 2009. évi költségvetési rendelet-tervezet összeállítása során a településfejlesztési feladatok, célok megvalósítása érdekében a működési és a felhalmozási kiadások meghatározásánál a 70 % és a 30 % arány tartására kell törekednünk.

Összehasonlításként ez az arány a 2008. évi eredeti költségvetési rendeletünk szerint 62,59 % - 37,41 %, míg a 2008. októberi Képviselő-testületi ülésen elfogadott rendelet-módosítás szerint ez 59,73 % - 40,27 %.

Működési kiadások

A keresetek és a létszám alakulása

A működési kiadásainkon belül – a korábbi évekhez hasonlóan – a legjelentősebb tételt a személyi jellegű kifizetések és a közterheikkel kapcsolatos kiadások fogják képviselni.

A közszférában foglalkoztatottak 2009. évi bérpolitikáját a megváltozott makrogazdasági feltételeknek megfelelően, a párhuzamosan kialakult más szabályozási meghatározottságok figyelembevételével kell kialakítani. A makrogazdasági prognózisok szerint a költségvetési szférában a nettó átlagkeresetek 5,5 %-kal csökkennek. Ami a szabályozást illeti:

- a közszféra bérrendszereiben meghatározott soros előmenetek – természetükből fakadóan differenciált módon – érvényesülnek 2009-ben is,
- marad a 2008-ban hatályos közalkalmazotti illetménytábla és pótlékalap, valamint a köztisztviselői illetményalap,
- a közszféra bértörvényeiben felfüggesztésre kerül a 13. havi illetmény jogintézménye,
- különböző munkáltatói hatáskörben végrehajtásra kerülő intézkedések (illetményeltérítés) javíthatják a kereseti színvonalat.

A korábbi években a Polgármesteri Hivatalban lezajlott létszámcsökkentéseket, átszervezéseket követően a feladatainkat változatlan létszámmal kívánjuk ellátni (sem létszámcsökkentéssel, sem bővítéssel nem számolunk).

A 2009-es évre a tapasztalati adatok alapján:

- egyrészt beépül a helyi önkormányzatok normatív hozzájárulásaiba és támogatásaiba a szakszervezetekkel 2007. decemberében kötött megállapodás alapján hozott 2008. évi bérfejlesztés hatása,
- másrészt levonásra kerül a 13. havi illetménynek megfelelő bérkiadás.

A **munkáltatót terhelő járulékoknál** a tervezett változások nem jelentik sem a munkáltatói, sem az egyéni járulékok terhek növekedését.

A **dologi kiadások** emelésére a helyi bevételi lehetőségekből teremthető forrás, központi finanszírozásból erre nem áll rendelkezésre fedezet.

A *városi kitüntetésekhez* kapcsolódó díjazásnál nem javasolunk emelést (2006-ban emelte meg utoljára a Testület a kitüntetésekhez járó díjazást).

Az önkormányzat dolgozói részére biztosított *személyi jellegű, adómentesen adható juttatásokat* 2009. évben a 2008. évi szinten javasoljuk biztosítani.

A *városi rendezvények* lebonyolítására biztosított 2008. évi keretet (2,2 millió) 10 %-kal indokolt megemelni a programok finanszírozhatósága érdekében. A nagy városi rendezvények költségigénye indokolja az emelést, valamint a 2009. évi jubileumi rendezvénysorozat.

2008-ban a *nemzetközi kapcsolatok* ápolására 2 750 ezer forint volt elkülönítve. Néhány program 2008-ban elmaradt, a jubileumi rendezvénysorozat miatt több vendég fogadására számítunk ezért 2009-ben indokoltá válik ilyen címen a 3 000 ezer forint tervezése.

A KEMKA és egyéb közoktatási, közművelődési alapítványok, szervezetek pályázataira, a közoktatási modernizációs pályázatokra, *pályázatírás önrészre* szükség lenne minimálisan 2 000 ezer forint összegre.

A *kisegítő mezőgazdasági szolgáltatás* költségvetési előirányzatának meghatározásakor figyelembe kell venni a megnövekedett városi zöldfelületeket (Ipari Park), valamint az új útfelületek (Ipari Park, Vadkörtefa utca, 18 telek utcái, Nyergesújfalu – Tát kerékpárút) fenntartásával kapcsolatos többletköltségeket.

A *vásárolt élelmiszer* területén 2008. évben megvalósult szolgáltató váltás eredményeképpen 3 000 ezer forint a havi kiadáscsökkenés.

A Képviselő-testület által elfogadott *fásítási koncepció* alapján a fásítási program folytatása indokolt városi közterületeken, valamint az előző évhez hasonlóan a városi virágosítási program folytatása, igény és anyagi erőforrás függvényében nagyobb volumenben.

A **pénzeszköz-átadásokra** és **támogatásokra** – jelenlegi információink szerint – a 2008. évi összegnél magasabb előirányzatot a legtöbb jogcím esetében nem tudunk biztosítani. A ZOLTEK SE 2009. évi működéséhez 8 000 ezer forint biztosítását javasoljuk. Emellett természetesen a sportlétesítményeink működési és felújítási költségei továbbra is az önkormányzatot terhelik.

A városban működő *civil szervezetek és alapítványok támogatására* javasolt összeg 2 800 ezer forint, a 2008. évvel azonos mértékű, azzal, hogy a támogatás biztosításának, elszámolásnak feltételeit szigorítani indokolt.

A Képviselő-testület korábbi döntése volt, hogy a *Bursa Hungarica támogatási rendszerét* a továbbiakban is fenn kívánja tartani. A Képviselő-testület döntésének megfelelően ennek 2009. évi pénzszükséglete 1 650 ezer forint.

A **szociális ellátások** területén új támogatási forma bevezetését nem tervezzük. A 2008. évi koncepcióban még nem szerepeltettük az újszülöttek köszöntését, mivel ezen támogatás bevezetéséről a Képviselő-testület év közben döntött. 80 újszülöttel számolva 2009-ben a babakelengye-támogatás 1 200 ezer forint.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetése csak kistérségi szinten képzelhető el, mert a központi költségvetés csak a 10 000 lakosság szám feletti településeket támogatja. A Többcélú Kistérségi Társulás már a kezdeti lépéseket megtette, egyben tájékoztattuk a Társulást arról, hogy a feladatellátás finanszírozásához nem tudunk anyagilag hozzájárulni.

A szociális ellátások területén még jelentkező feladataink:

- a Szent Mihály Idősek Otthona keretében működő idősök napközbeni ellátásához, a házi segítségnyújtáshoz, az étkeztetéshez a 2009. évben is biztosítanunk kell a szükséges fedezetet,
- gyermekjóléti- és családsegítő szolgálatot a többcélú kistérségi társulás keretében 2005. évben alapított mikrotársulás keretében Lábatlan központtal működtetjük.

A közoktatási feladatellátásban – óvodai nevelésben, általános iskolai oktatásban - fejlesztést nem javasolunk.

A *Szabolcsi Bence Alapfokú Művészetoktatási Intézmény* működtetésével 2009. szeptember 1-jétől kell számolnunk, mivel a Képviselő-testület júliusi ülésén döntött az intézmény önálló működtetéséről. Koncepciónk összeállítása során felmerült egy művészeti általános iskola létrehozásának gondolata.

A zeneiskola jelenlegi költségvetését és normatíváit, valamint a Nyergesújfalu önkormányzata által adandó juttatásokat alapul véve a 2009/2010-es tanévben a normatíván felüli költségvetési támogatás megközelíti a 30 millió forintot (teljes év vonatkozásában). További racionalizálással esetleg néhány millió forint nyerhető (nyugdíjas tanárok mellőzése, csoportlétszámok maximalizálása, más településről bejáró tanulók után a települési önkormányzattól költségtérítés).

Gazdaságossági és pedagógiai szempontból egyaránt célszerűnek tűnik annak megvizsgálása, milyen feltételei vannak az általános iskola és a zeneiskola összevonásának. Amennyiben erre sor kerül, a klasszikus zeneművészeti ág mellett át kellene tekinteni, hogy más művészeti ágak, pl. táncművészeti ág (kortárs tánc/néptánc/balet), képző- és iparművészeti ág, dráma-tagozat, stb. létrehozásának van-e realitása.

A művészetoktatási intézményegységek foglalkozásai – ugyanúgy, mint jelenleg a zeneiskolában – mindenütt térítési díjasak, ill. tandíjasak. Rászorultsági alapon kedvezmény/tandíjmentesség igénybe vehető.

Meg kell vizsgálni, hogy a feladatellátás színvonalának megőrzése mellett, milyen forma eredményezhetne gazdaságosabb működést.

Fejlesztési kiadások

A helyi önkormányzatok fejlesztési és vis maior feladatainak támogatására 2009. évben – a 2008. évvel azonos mértékű – előirányzatot biztosít a központi költségvetés.

Településünk fejlesztéséhez, városgazdálkodáshoz kapcsolódóan 2009. évre vonatkozóan az alábbi koncepció kialakítását javasoljuk:

- 1.) Elsősorban a pályázati lehetőségekhez igazodva, valamint a tervszerű városfejlesztést szem előtt tartva kell a tervezési prioritásokat megállapítani, valamint a nagyobb, időigényesebb tervezési munkát igénylő projekteket kell időben előkészíteni. A város előtt álló feladataink közül a legfontosabbak:
 - Részletes Rendezési Terv készítése a tavak környékére és a volt női szálló környékére (költségmegosztás tulajdonosi arányban), Kossuth Lajos utca két oldalára vonatkozóan,
 - 10-es számú főközlekedési út bajóti elágazás, csomópont tervezése,
 - Óreg temető melletti terület tervezése,
 - Idom utcai útcsatlakozás tervezése,
 - Felszabadulás téri általános iskola út- és parkoló felújítás tervezése,
 - Váci Mihály utca – Munkácsy liget csapadékvíz-elvezetés tervezése,
 - Zöldfa utca, Esze Tamás utca út-, parkoló-, csapadékvíz-elvezetés tervezése
 - Ady Endre Művelődési Központ felújításhoz/funkcióváltáshoz/funkcióbővítéshez kapcsolódó tervezés,
 - Szabadság liget, Liget utca út- és csapadékvíz-elvezetés tervezése.
- 2.) A folyamatosan és várhatóan minden évben megjelenő, belterületi útfelújításokat támogató pályázatokra is fel kell készülni, az alábbi fontossági sorrendet felállítva az utcáink között:
 - Felszabadulás téri általános iskola út- és parkoló felújítás,
 - Zöldfa utca, Esze Tamás utca út-, parkoló-, csapadékvíz-elvezetés,
 - Tompa Mihály utca utépítése,
 - Akácfa utca utépítése.
- 3.) 2008. évben megkezdett, de műszakilag és pénzügyileg nem vagy részben rendezett 2009. évre áthúzódó beruházások, kötelezettségvállalások:
 - Jókai utca útfelújítás
 - Csapadékvíz-elvezetés Ipari Parkban,

- Tó utcai, Zelk Zoltán utcai és Esze Tamás utcai út – járda - parkoló építési munkák,
 - Nyergesújfalu-Bajót kerékpárút megvalósítása,
 - Partfal projekt megvalósítása.
- 4.) Pályázati feladatok megvalósítása, eredményes pályázat esetén: Kernstok Károly Általános Iskola felújítása, Rendelőintézet beruházása, Bölcsőde kialakítása, Polgármesteri Hivatalok szervezetfejlesztése, nyergesújfalui Kernstok-villa teljes felújítása stb.
Hasonló nagyságrendű, jellegében azonban más feladat az Eternit városrészben elindítandó városrész-rehabilitáció, beleértve ebbe egy új városközpont kialakítását az Óvoda utca környékén, valamint a régi cementgyári romok felszámolását. Az Eternit városrészhez kapcsolódó feladatunk az óvoda és a Pedagógiai Szakszolgálat egy épületben való elhelyezésének beruházási kiadásai.
- 5.) Járdáépítési program folytatása (Cserfa utca - Dózsa György utca összekötése, Idom utca, Bali Art Cafe mellett).
- 6.) A turisztikai, idegenforgalmi vonzerőt növelő beruházások előkészítése, pályázati lehetőségek felkutatása, kihasználása: régi focipálya és környéke, Kernstok Házban alkotóház kialakítás, Kernstok-kert.
- 7.) Nyergesújfalun jelenleg nincs szabad, egybefüggő önkormányzati tulajdonban lévő építési telek. Megvalósítandó a „31 db családi házas telek” közműtervezése, közművesítése. A 2007-ben megkezdett HÉSZ módosítás, szerkezeti terve módosítás felgyorsítása, befejezése 2009. elején és az újraszabályozott területek ezzel egy időben a közműtervezés, közművesítés és 2009 folyamán a telek értékesítés megkezdése.
- 8.) Hulladékgazdálkodással összefüggő feladataink megsűrűsödnek a helyi hulladéklerakó bezárásának szükségessége miatt. Fel kell készülni a lerakó rekultivációjának előkészítésére, a lakosság felé történő kommunikálására (megnövekvő hulladékdíjak, hulladék elhelyezési viszonyok megváltozása). A városban keletkező nagy mennyiségű zöldhulladék elhelyezésének, hasznosításának lehetőségét meg kell találni. A helyi komposztálóra van építési tervünk (hulladéklerakó telep déli részére tervezve), amelyet szükség szerint aktualizálni kell. (A alakuló hulladékgazdálkodási rendszer Lábatlanra tervezi a komposztálót). A helyi hulladékudvar kialakítására megfelelő helyszín a volt szemételep területe.
- 9.) Indokolt az eterniti szennyvíztisztító kiváltása, pályázati előkészítése és megvalósítása.
- 10.) A Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert, hogy vállaljon kötelezettséget a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok részére kiírt pályázathoz szükséges önrész biztosítására (átadásra nem került önkormányzati saját bevételből finanszírozandó rész).
- 11.) Az elmúlt években megkezdett Duna-parti munkálatokat folytatni kell, a már rendbetett részeket jelenlegi állapotában fenn kell tartani, további szakaszokon folytatni szükséges a munkálatokat, melynek finanszírozási többletigénye 3 millió forintot. Külső segítség bevonása javasolt az elmúlt évekhez hasonlóan (Életút Egyesület).
- 12.) Térfigyelő rendszer kialakítása és mobil sebességmérő berendezés beszerzése. A térfigyelő rendszer kialakítását a Képviselő-testület Süttő, Lábatlan, Bajót településekkel együtt fogadta el, így a beruházás is csak a négy település által kötött megállapodás alapján valósítható meg.
- 13.) Informatikai fejlesztés:
- az elektronikus ügyintézés megteremtése egyes területeken: az önkormányzat illetékességi területére vonatkozó adóügyi nyomtatványok elektronikus formában történő elkészítése,
 - iktatási-ügyiratkezelési rendszer fejlesztése (ügyiratok elektronikus beérkeztetése, ügyfélkapun keresztüli ügyiratbeadás, ügyfelek elektronikus értesítése, ügyiratok kezelése elektronikus aláírással, szakhatósági megkeresések elektronikus kezelése),
 - térinformatikai rendszer kialakítása, mely egy folyamatosan változó „lenyomat” a településről. Ebben megtalálhatók a vagyonyilvántartáshoz, vagyongazdálkodáshoz szükséges elemek, valamint a műszaki alapnyilvántartás adatai is,
 - fénymásoló park korszerűsítése, Hivatalban használt korszerűtlen számítógépek cseréje.

14.) Sportház beruházás társadalmi összefogással, illetve erre a célra elkülönített pénzeszközből történő megvalósítása.

2009. évi **felújítási** feladataink között az alábbiakat ítéljük a legfontosabbnak, melyeket saját erőből, illetve pályázati forrásokból (CÉDE) szeretnénk megoldani:

- 1.) Benedek Elek Óvoda (emeleti csoportszoba, folyosó és gazdasági iroda műpadló csere, főbejárat előtti járda térkő-burkolat megvalósítása, csoportszobai fűtőtestek balesetveszélyes burkolatának cseréje, tornaszoba kialakítása).
- 2.) Napsugár Óvoda (Duna part felőli csoportszoba és elmaradt vizesblokkok nyílászáróinak cseréje, bejárati, és konyhai lépcső felújítása).
- 3.) Bóbita Óvoda (csoportszobákban álmennyezet készítése, tetőszigetelés felülvizsgálata, 2008-ban elkészített fűtőkorszerűsítési terv megvalósítása, világításkorszerűsítés befejezése (konyha), udvari kombinált mászó állvány esésvédelmének kialakítása).
- 4.) Kernstok Károly Általános Iskola (födémbeázások megszüntetése, Kossuth L. utcai épület lábazat, udvari előtető, csatorna javítása, emeleti tanteremek lambéria/faburkolat javítása, teljes fűtőkorszerűsítése, homlokzati nyílászáró cseréi, homlokzat felújítása).
- 5.) Pedagógiai Szakszolgálat (konténer elbontása).

Tartalék

Tartalékként **19 500 ezer képviselői alap** tervezésével számoltunk.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tájékoztató jelleggel kezelje, mivel jelen információink még nem nyújtanak lehetőséget a számításaink maradéktalan pontosítására.

Kérem előterjesztésem megvitatását és elfogadását.

Nyergesújfalu , 2009. november 18.

Miskolczi József
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete

- 1.) Fogadja el a 2009. évi költségvetés irányelveiről szóló előterjesztést.
- 2.) Utasítsa a polgármestert, hogy a 2009. évi költségvetést az irányelvekben megfogalmazottak szerint terjessze a Képviselő-testület elé, oly módon, hogy tervezze meg:
 - az önkormányzati intézmények 2009. évi működésének fedezetét,
 - a 2009. évi felújításokat és annak pénzügyi fedezetét 30 000 ezer forintban.
- 3.) Utasítsa a polgármestert, hogy a művészeti általános iskola kialakításának, megvalósíthatóságának szakmai és pénzügyi lehetőségeit vizsgálja meg és terjessze be a Képviselő-testület elé.

Határidő: értelemszerűen, 3. pont tekintetében 2009. március 30.

Felelős: Miskolczi József polgármester